

Uchwała Nr 27/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 20 lipca 2022 r.

dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki
zmieniającego rozporządzenie w sprawie przyznawania i rozliczania środków
finansowych na działalność bieżącą instytutów działających w ramach Sieci Badawczej
Łukasiewicz

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Edukacji i Nauki z dnia 12 lipca 2022 r. (DPSW-ZLN.0231.6.2022.JL), projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność bieżącą instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, Rada Główna **opiniuje pozytywnie** projekt nowelizacji w/w rozporządzenia.

W uzasadnieniu Rada Główna formułuje następujące argumenty.

1. Podstawą zmian rozporządzenia jest art. 402 pkt 2a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 574, z późn. zm. – dalej „PSWiN”).
2. Artykuł ten w punkcie 2a stanowi, że Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia: *szczegółowe kryteria i tryb przyznawania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 2a, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o ich przyznanie, oraz warunki i tryb rozliczania tych środków, w tym szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie z wykorzystania tych środków, mając na uwadze znaczenie przyznawanych subwencji dla prawidłowego wykonywania zadań przez instytuty Sieci Łukasiewicz i dla możliwości realizacji celów Sieci Badawczej Łukasiewicz.*
3. Projekt rozporządzenia powołuje się na ustawę PSWiN (Dz.U.2021, poz. 574 –RG zwraca uwagę, że teksty jednolite ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zostały opublikowane w Obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej: w roku 2021 - w dniu 16 marca, Dz. U. Nr 478, a w roku 2022 – w dniu 3 marca, Dz. U. Nr 574. Na ten ostatni (wraz późniejszymi zmianami) winien powoływać się projekt zmian Rozporządzenia Ministra.
4. W aspekcie podmiotowym projekt dotyczy Sieci Badawczej Łukasiewicz, którą tworzą Centrum Łukasiewicz oraz 26 instytutów badawcze.
5. Opiniowany Projekt zawiera propozycje zmian w 7 paragrafach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność bieżącą instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 2442). Są to paragrafy: 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 13.
6. Proponowane zmiany mają charakter formalny i dotyczą procedur *przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność bieżącą instytutów Sieci Łukasiewicz.* W aspekcie metodycznym projekt wykorzystuje wskazania i propozycje modyfikacji

przedstawione przez Prezesa Centrum Łukasiewicz i doświadczenia instytutów Sieci. Dotyczyły one potrzeby usprawnienia sposobu przekazywania przez instytuty Sieci wniosków do zaopiniowania wniosków oraz raportów z działalności oraz zmian - wydłużenia terminu na wydanie stosownych opinii.

7. Proponowana nowelizacja (w § 2) rozszerza katalog kryteriów uwzględnianych przez ministra edukacji i nauki przy przyznawaniu środków finansowych instytutom działającym w ramach Sieci Łukasiewicz o:
 - wysokość kosztów i zakładane efekty planowanych w danym instytucie na dany rok działań, zmierzających do optymalizacji działalności instytutu w ramach Sieci (kryterium optymalizacji) oraz
 - wysokość kosztów i zakładane efekty planowanych w instytucie na dany rok działań mających na celu zmiany organizacyjne w jego funkcjonowaniu, w tym także w zakresie przedmiotu działalności instytutu Sieci (kryterium reorganizacji).
8. Rozszerzenie kryteriów – wyodrębnienie zadań oraz oszacowanie ich kosztów we wszystkich wnioskach złożonych przez instytuty Sieci pozwoli Ministrowi, przy ustalaniu wysokości środków finansowych ocenić stopień, w jakim każdy instytut Sieci przyczynia się poprawy sposobu funkcjonowania sieci. Założenia zmian i ich uzasadnienie zawarte w OSR Rada ocenia pozytywnie.
9. Projekt nowelizacji rozporządzenia wprowadza nowe terminy na dokonanie określonych czynności związanych z procesem przyznawania środków finansowych. Przesłanką zmian tych terminów (§ 3 i 4 oraz w § 9 i 13) jest konieczność powiązania planu Sieci Łukasiewicz i instytutów Sieci z terminarzem prac nad budżetem państwa oraz potrzeba wydłużenia okresu oceny wniosków i raportów instytutów przez prezesa Centrum i Ministra. Przesunięcie tego terminu nie wpływa jednocześnie na termin otrzymania środków przez instytut Łukasiewicza – zależy on bowiem od dostępności środków w budżecie państwa i nie jest regulowany zmienianym rozporządzeniem. Podobnie, zmiany polegające na zmianie terminu składania, opiniowania i oceny raportów z wykorzystania subwencji dają podmiotom zaangażowanym w proces rozliczania subwencji więcej czasu na dokonanie wymaganych czynności, nie kolidując jednocześnie z terminem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 353 pkt 2 ustawy PSWiN. Takie zmiany i ich uzasadnienie Rada opiniuje pozytywnie.
10. Projektowana nowelizacja (§5 i §9) wprowadza zmiany w strukturze wniosku i raportów z wykorzystania subwencji, które zmierzają do osiągnięcia większej transparentności wydatkowania środków publicznych przez instytuty Sieci Łukasiewicz, w szczególności dotyczy to wykazywania wydatków finansowanych z subwencji z lat ubiegłych i środków przeznaczanych na wynagrodzenia obu, a nie tylko jednego pionu pracowniczego. Zmiany te Rada ocenia pozytywnie.
11. Podsumowując, zmiany proponowane w nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki należy uznać za pozytywne i wynikające wprost z celu powstania Sieci Badawczej Łukasiewicz. Jest to istotna zmiana dla instytutów z punktu widzenia ich przekształcenia z instytutów badawczych i włączenia do Sieci Badawczej Łukasiewicz. Formułując taką opinię Rada podkreśla dwa istotne argumenty. Po pierwsze środki z subwencji będą mogły uwzględniać koszty optymalizacji instytutów prowadzonej w związku z działalnością Sieci, konsolidacją oraz dostosowania do wspólnych standardów. Po drugie, wysokość planowanych wydatków na reorganizację działalności instytutu może być szacowana na podstawie indywidualnie określonych potrzeb

instytutu Sieci i zakładanych efektowych działań. Działania związane z reorganizacją instytutu są działaniami doraźnymi i dopiero po zidentyfikowaniu takiej potrzeby. Dlatego wyodrębnienie pozycji związanej z wysokością kosztów i zakładanymi efektami pozwoli opiniującemu ww. dokumenty Prezesowi Centrum oraz Ministrowi ocenić zasadność i celowość podjęcia lub kontynuowania określonych działań oraz planowanych i wydatkowanych środków finansowych.

Uchwałę otrzymuje Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys